

**ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ СТЦ- ПРИРОДЊАЧКИ ЦЕНТАР
„СВИЛАЈНАЦ“ ИЗ СВИЛАЈНЦА**

Број: 2070/2016
Датум: 01.12.2016. год.

На основу члана 46. Одлуке о усклађивању пословања Ј.П. СТЦ-Природњачки Центар "Свилајнац" из Свилајнца са Законом о јавним предузећима (Сл. гласник Општине Свилајнац, бр. 18/16) и члана 49. Статута Ј.П. СТЦ-Природњачки Центар "Свилајнац" из Свилајнца(Сл. гласник Општине Свилајнац, бр. 21/16) , Надзорни одбор Ј.П. СТЦ-Природњачки центар "Свилајнац" из Свилајнца на седници одржаној 01.12.2016. године донео је

**СРЕДЊОРОЧНИ ПЛАН ПОСЛОВНЕ
СТРАТЕГИЈЕ И РАЗВОЈА ЈАВНОГ
ПРЕДУЗЕЋА СТЦ– ПРИРОДЊАЧКИ
ЦЕНТАР „СВИЛАЈНАЦ“ У СВИЛАЈНЦУ**

СЕДИШТЕ: СВИЛАЈНАЦ, Краља Петра Првог 111

ОСНИВАЧ: ОПШТИНА СВИЛАЈНАЦ

ПРЕТЕЖНА ДЕЛАТНОСТ: 8413-Уређивање пословања и допринос успешнијем
пословању у области економије

МАТИЧНИ БРОЈ: 20632259

ПИБ: 106564731

ЈББК: 81059

НАДЛЕЖНО МИНИСТАРСТВО: МИНИСТАРСТВО ПРИВРЕДЕ

НАДЛЕЖНИ ОРГАН ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ:

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ СВИЛАЈНАЦ

НАДЛЕЖНА ФИЛИЈАЛА УПРАВЕ ЗА ТРЕЗОР: ЈАГОДИНА

НАДЛЕЖНИ КОНСОЛИДОВАНИ РАЧУН ТРЕЗОРА: 097

Свилајнац, децембар 2016. године

САДРЖАЈ

1. МИСИЈА, ВИЗИЈА, ЦИЉЕВИ.....	3
1.1. ПРОФИЛ ЈАВНОГ ПРЕДУЗЕЋА.....	4
1.1.1. Историјат Јавног предузећа	4
1.1.2. Делатности Јавног предузећа.....	5
1.1.3. Законски оквир који уређује пословање Јавног предузећа.....	7
2. ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА ЈАВНОГ ПРЕДУЗЕЋА.....	9
3. ОСНОВЕ ЗА ИЗРАДУ СРЕДЊОРОЧНОГ ПЛАНА ПОСЛОВНЕ СТРАТЕГИЈА ЗА ПЕРИОД 2017-2021.ГОДИНА	
3.1. Процењен физички обим активности.....	10
3.2. Процена финансијских показатеља за 2016. годину.....	11
3.3. Укупни расходи	12
3.4. Укупни приходи	14
4. ПЛАНИРАНИ ФИЗИЧКИ ОБИМ АКТИВНОСТИ ЗА 2017-2021. ГОДИНУ	
4.1. Анализа пословног окружења.....	15
4.2. Маркетинг стратегија.....	15
4.2.1. Ценовна стратегија	15
4.2.2. План промотивних активности	15
5. ПЛАН ДОБИТКА/ГУБИТКА 2017-2021.годину.....	16
6. Субвенције	17
7. ПОЛИТИКА ЗАРАДА И ЗАПОШЉАВАЊА	17
7.1. Трошкови запослених	17
8. ИНВЕСТИЦИЈЕ	
8.1. Буџет инвестиционих улагања (дугорочних улагања).....	18
9. ЗАДУЖЕНОСТ	19
10. ЦЕНЕ.....	19
11. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА	20

ПРИЛОГ:

ЦИЉЕВИ И АКТИВНОСТИ ЗА ОСТВАРИВАЊЕ СРЕДЊОРОЧНОГ ПЛАНА ПОСЛОВНЕ СТРАТЕГИЈЕ И РАЗВОЈА ЈП СТЦ– ПРИРОДЊАЧКИ ЦЕНТАР „СВИЛАЈНАЦ“ ИЗ СВИЛАЈНЦА

1. МИСИЈА, ВИЗИЈА, ЦИЉЕВИ

МИСИЈА ЈАВНОГ ПРЕДУЗЕЋА

Јавно предузеће СТЦ-Природњачки центар „Свилајнац“ из Свилајнца је основано ради обављања делатности у области спортских објеката и осталих спортских делатности, развоја, очувања и заштите туристичких вредности општине, делатности музеја, галерија и збирки и осталих забавних и рекреативних делатности, те је у том смислу мисија Јавног предузећа да обезбеди својим корисницима могућност задовољавања ових потреба кроз што квалитетнији и разноврснији садржај активности. Како је Природњачки центар отворен за посете 2015. године мисија Јавног предузећа је пружање одговарајућих информација посетиоцима Природњачког центра а које су везане за научна истраживања, како у Републици Србији, тако и у свету. У Природњачком центру постоје изложбе које свака за себе пружају информације о постанку живота на планети Земљи, еволуцији живота уз посебан осврт на мезозоик, уз приказ биодиверзитета и геолошког богатства Србије.

ВИЗИЈА ЈАВНОГ ПРЕДУЗЕЋА

Наша визија је да будемо Јавно предузеће које стално поставља више стандарде како у области пословања, трговине и инвестиција, тако и у области живљења. Желимо да будемо синоним за Јавно предузеће које послује у дослуху са временом које долази.

Визија људи који чине тим Природњачког центра Свилајнац је да створе институцију од националног значаја која ће постати важан центар науке, едукације и забаве. Тим стручњака радиће на стварању добрих научних програма, на организацији и поставци сталних изложби, али и на сталној инвентивности и новим садржајима, како би временом Природњачки центар Свилајнац постао научно-забавни бренд.

ЦИЉЕВИ ЈАВНОГ ПРЕДУЗЕЋА

1. Током периода 2017-2021. године настојати да Природњачки центар постане научно језгро региона које ће окупљати научнике и истраживаче из земље и света који ће кроз заједничке активности размењивати знања и искуства и долазити до нових научних открића и резултата из области природних наука.

2. Повећати за учешће сопствених прихода у укупним приходима у односу на приходе са почетка периода.

3. Субвенције из буџета општине Свилајнац користити на рационалан начин, у складу са Фискалном стратегијом Републике Србије, а на нивоу 2016. године, с тим да већи део субвенција користити за исплату добављачима за основна средства, а текуће расходе финансирати највећим делом из сопствених средстава, делом за исплату зарада.

4. Повећати продуктивност кроз оптималну искоришћеност радне снаге, као и ефикасност пословања.

5. Максимизирати задовољство посетилаца кроз стално пружање додатних садржаја, анкетирања путем виртуалне анкете и књиге утисака и остваривања повратне информације.

Да би се остварили наведени циљеви потребно је набавити недостајућу опрему, ангажовати оптималан број радника одговарајуће квалификационе структуре и радног искуства у области образовне, музејске, културне, туристичке и информатичке делатности са знатним иновативним могућностима и уложити знатна средства у рекламу и пропаганду због промоције Природњачког центра.

1.1. ПРОФИЛ ЈАВНОГ ПРЕДУЗЕЋА

1.1.1. ИСТОРИЈАТ ЈАВНОГ ПРЕДУЗЕЋА

Радна јединица Спортско рекреативни центар издвајањем из КЈП „Морава“ Свилајнац регистрована је у Регистар привредних субјеката **БД 30588/2010** дана 08.04.2010. године у Београду под именом Јавно предузеће Спортско – туристички центар “Свилајнац“. Дана 31.01.2013. године Јавном предузећу се припојио „Природњачки центар“ ДОО из Свилајнца и Јавно предузеће почиње да ради под новим именом Јавно предузеће СТЦ - Природњачки центар „Свилајнац“ из Свилајнца са седиштем у Улици Краља Петра Првог број 111.

Општина Свилајнац оснива Јавно предузеће СТЦ-Природњачки центар „Свилајнац“ ради обављања послова развоја, очувања и заштите туристичких вредности општине Свилајнац, унапређивања и развоја спорта и физичке културе на територији општине Свилајнац, као и обављања планираних делатности Природњачког центра.

Оснивач Јавног предузећа је Општина Свилајнац, ул. Светог Саве бр. 102, матични број 07186207.

Оснивач има статусна и имовинска права.

Статусна права оснивача су:

- право на информисање,
- право учешћа у управљању и
- право на приступ актима и документима Јавног предузећа.

Имовинска права оснивача су:

- право на учешће у расподели добити Јавног предузећа.
- право учешћа у расподели стечајне и ликвидационе масе у случају престанка Јавног предузећа,
- право располагања уделима и
- право пречег стицања удела приликом повећања основног капитала.

Јавно предузеће има обавезу да редовно доставља извештаје о свом раду и да извршава сваку одлуку оснивача која се односи на његову делатност.

Орган управљања је Надзорни одбор који је решењем Скупштине општине Свилајнац број 06-7/13-I-8, дана 19.02.2013. године, именован на период од четири године. Надзорни одбор има 3 члана, 2 из реда оснивача и 1 из реда запослених у Јавном предузећу. Председник Надзорног одбора је Оливера Станојевић, дипломирани правник, начелник Општинске управе општине Свилајнац, а заменик председника Славица Милијановић, начелник одељења за буџет и финансије Општинске управе општине Свилајнац. Из редова запослених члан Надзорног одбора је Ивана Тодоров, ПР Менаџер Природњачког центра.

Орган руковођења је директор. Директор Јавног предузећа је Ирена Дубравац, струковни економиста која је именована решењем Скупштине општине Свилајнац број 06-23/13-I-1/1, дана 03.07.2013. године, на период од четири године.

Основни капитал Јавног предузећа износи 1.000 еура у динарској противвредности, по средњем курсу Народне банке Србије на дан уплате, а капитал је у

целости уплаћен приликом оснивања од стране оснивача (новчани капитал), као и неновчани капитал-пословни фонд у висини вредности основних средстава у износу од 96.514 хиљ. динара.

1.1.2. ДЕЛАТНОСТИ ЈАВНОГ ПРЕДУЗЕЋА

Јавно предузеће је основано у циљу:

- Израде програма развоја туризма и спорта на територији општине Свилајнац.
- Организовања и обављања туристичке информативно-пропагандне делатности; културних, забавних и других приредби и манифестација од интереса за унапређење туризма и спорта у општини;
- Усмеравање и координација активности носилаца туристичке понуде на обогаћивању и подизању квалитета туристичких и комплементарних садржаја и стварању атрактивног туристичког амбијента;
- Унапређивање општих услова за прихват и боравак туриста у општини (опремање објеката туристичког садржаја, подстицање изградње спортско-рекреативних и других пратећих садржаја јавног карактера од интереса за развој туризма, спорта и физичке културе);
- Организовање физичког вежбања, спортско-рекреативних и спортских активности деце и омладине;
- Организовање спортских и рекреативних активности одраслих грађана;
- Стварање услова за унапређивање такмичарског спорта, управљање објектима за туризам, спорт и физичку културу и њихово одржавање ради остваривања и задовољавање законом дефинисаних права грађана и организације у области туризма, спорта и физичке културе;
- Обављања делатности музеја, галерија и збирки кроз активности Природњачког центра као јединственог споја науке, образовања и туризма.

Претежна делатност Јавног предузећа је:

84.13 – Уређивање пословања и допринос успешнијем пословању у области економије.

Јавно предузеће ће обављати **и следеће делатности**:

- 91.02- делатност музеја, галерија и збирки,
- 93.11-делатност спортских објеката,
- 93.19-остале спортске делатности,
- 93.29-остале забавне и рекреативне делатности,
- 55.10- хотелски и сличан смештај,
- 55.20- одмаралишта и слични објекти за краћи боравак,
- 55.30-делатност кампова,
- 55.90-остали смештај,
- 56.10- делатност ресторана и покретних угоститељских објеката,
- 56.29-остале услуге припремања и послуживања хране (поседовање кантина и кафетерија),
- 47.59-трговина на мало намештајем, опремом за осветљење и осталим предметима за домаћинство у специјализованим продавницама (прибора за домаћинство, прибора за јело, грнчарских предмета од глине и керамике, предмета од стакла и порцелана, предмета од дрвета, плуте и прућа),
- 47.78-остала трговина на мало у специјализованим продавницама,

- 58.19-остала издавачка делатност,
- 18.12-остало штампање,
- 73-11- делатност рекламних агенција,
- 79.90- остале услуге резервације и делатности повезане са њима,
- 82.30-организовање састанака и сајмова,
- 82.99-остале услужне активности подршке пословању.

Јавно предузеће може без уписа у регистар да врши и друге делатности које служе обављању претежне делатности, уколико за те делатности испуњава услове предвиђене законом. Јавно предузеће планира да се бави и другим делатностима које служе обављању претежне делатности као што су: уметничко образовање, остало образовање, помоћне образовне активности, спорско рекретативно образовање, извођачка уметност и друге уметничке делатности у оквиру извођачке уметности и др., а све у сврху употпуњавања садржаја активности предузећа, повећања прихода, рационалног коришћења капацитета и финансијског осамостаљивања предузећа.

Атрактивност Природњачког центра огледа се у јединству великог изложбеног простора и забавног дино-парка на отвореном.

Велики изложбени простор у приземљу музејског дела Природњачког центра попуњен је са шест изложби различитих тематика, на чијим поставкама су радили стручњаци Природњачког музеја Београд и Рударско-геолошког факултета Универзитета у Београду.

Формиране изложбе су следеће:

- „**Геолошки времеплов**“ - хронолошки приказ кључних догађаја у еволуцији живог света на Земљи.
- **Изложба „Свет минерала и стена“** - приказ настанка минерала и стена, њихове грађе, начина препознавања и употребе.
- **Изложба „Свет диносауруса“** - упознавање са основним одликама и изгледом диносауруса, најпознатијом групом изумрлих животиња.
- **Изложба „Палеонтологија“** - показује изглед палеонтолошког налазишта уз могућност да се уживо виде алати који се користе на терену као и прави фосили.
- **Изложба „Небеско камење“** – нас ближе упознаје са појмом метеора и метеорима који су пали на територију Србије.
- **Изложба „Биодиверзитет Србије“** - приказ богатства биолошке разноврсности природе Србије.
- **„Геодиверзитет Србије“** – објашњава геолошку прошлост наше земље, њену геолошку грађу и представља рудно благо Србије кроз 120 експоната минералних сировина
- **„Вулкан“**- је јединствена изложба на тему вулканологије која постиоцима пружа одговор на питања : Шта су вулкани ? Где се они налазе ? Која је њихова улога на Земљи ? Какви све вулкани постоје ? Део изложбе чине и експонати вулканских стена из различитих крајева света.

Планирано је и настављање излагања постојећих гостујућих изложби на спрату музејског дела : "Биоархеологија Ђердапа" и "Сведоци леденог доба".

Забавни парк „**ДиноСвил**“ смештен је на отвореном у наставку зграде Природњачког центра. Највећи део парка заузима јединствена поставка диносауруса у њиховим живим облицима и аутентичном окружењу. Парк садржи преко 20

реплика диносауруса, од којих је највећа реплика Диплодокуса, висока 11 а дугачка 20 метара. Такође парк садржи и 12 реплика праисторијских животиња који се не могу видети било где у Европи. У централном делу парка налази се модел вулкана. Посетиоци имају могућност да уђу у "унутрашњост вулкана" у коме ће им бити дочарана магматска активност земље. Обод парка садржи кафе-ресторан за предах и опуштање. Најмлађи посетиоци имају свој кутак са играоницом, која је конципирана тако да они буду у улози истраживача и научника и да кроз игру уђу у сложени свет науке.

1.1.3. ЗАКОНСКИ ОКВИР КОЈИ УРЕЂУЈЕ ПОСЛОВАЊЕ ЈАВНОГ ПРЕДУЗЕЋА

Јавно предузеће је регистровано као Јавно предузеће са државним капиталом на основу одлуке Скупштине општине.

Јавно предузеће има Статут и друга акта која произилазе из законских прописа.

Законом о јавним предузећима ("Службени гласник РС", бр. 15/2016), у члану 59. став 2. предвиђено је да за сваку календарску годину Јавно предузеће и зависно друштво капитала чији је оснивач Јавно предузеће, доноси годишњи програм пословања и доставља га оснивачу ради давања сагласности.

Програм се сматра донетим када на њега сагласност да Оснивач.

Јавно предузеће СТЦ- Природњачки центар „Свилајнац“ је према изменама и допунама Закона о буџетском систему ("Сл.гласник РС" бр.54/09.... 108/2013, 142/2014, 68/2015- други закон и 103/2015) дефинисано као корисник јавних средстава који се делом финансира из општих прихода буџета општине Свилајнац, као и из наменских буџетских прихода у складу са законом. Јавно предузеће није индиректни буџетски корисник, али је укључено у консолидовани рачун трезора за део средстава из буџета које добија на име субвенција. За коришћење ових средстава код Управе за трезор је отворен посебан наменски рачун.

План и програм пословања Јавно предузеће СТЦ- Природњачки центар „Свилајнац“ за 2017. годину сачињен је на основу:

- Закона о јавним предузећима (15/2016);
- Закона о привредним друштвима ("Сл. гласник РС" бр. 36/11, 99/11, 83/14- др.закон и 5/15);
- Закона о буџетском систему ("Сл. гласник РС" бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11 93/12, 62/13, 63/13 испр., 106/13, 108/13,142/14, 68/2015-др.закон и 103/2015);
- Закона о буџету Републике Србије за 2016. годину ("Сл. гласник РС" бр. 103/2015);
- Фискална стратегија за 2016. годину са пројекцијама за 2017. и 2018. годину;
- Закона о финансирању локалне самоуправе ("Сл. гласник РС" бр. 62/06, 47/11, 93/12 и 99/13-усклађени дин. износи, 125/2014- усклађени дин. износи, и 95/2015- усклађени дин. износи);
- Закона о локалној самоуправи ("Сл. гласник РС" бр. 129/07 и 83/14-др.закон);
- Закона о јавним набавкама ("Сл. гласник РС" бр. 124/12, 14/2015 и 68/2015);
- Закон о Агенцији за привредне регистре ("Сл. гласник РС" бр. 55/04, 111/09 и 99/ 11);
- Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја ("Сл. гласник РС" бр. 120/2004, 54/2007, 104/2009 и 36/2010);
- Закон о јавној својини ("Сл. гласник РС" бр. 72/11, 88/13 и 105/14);

- Закон о платном промету (“Сл. гласник СРЈ” бр. 3/02, 503, “Службени гласник РС” бр. 43/04, 62/06, 111/2009, 31/2011 и 139/2014-др.закон);
- Закона о облигационим односима (“Сл. лист СФРЈ” бр. 29/78, 39/85, 45/89 и 57/89 и “Сл. лист СРЈ” бр. 31/93 и “Сл. лист СЦГ” бр.1/ 03-Уставна повеља);
- Закона о раду (“Службени гласник РС” бр. 24/2005, 32/13 и 75/2014);
- Закона о утврђивању максималне зараде у јавном сектору (“Сл. гласник РС” бр. 93/12);
- Уредбе о начину и контроли обрачуна и исплате зарада у јавним предузећима (“Сл. гласник РС” бр. 27 од 07. марта 2014. године);
- Закон о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору (“Сл. гласник РС” бр. 68/2015 и 81/2016 – одлука УС);
- Одлука о максималном броју запослених на неодређено време у систему државних органа, систему јавних служби, систему Аутономне покрајине Војводине и систему локалне самоуправе за 2015. годину (“Сл.гласник РС” бр. 101/2015 и 114/2015);
- Уредбе о поступку привремене обуставе преноса припадајућег дела пореза на зараде и пореза на добит правних лица аутономној покрајини, припадајућег дела пореза на зараде граду Београду, односно преноса трансферних средстава из буџета Републике Србије јединици локалне самоуправе (“Сл. гласник РС” бр. 49/13);
- Закона о ПДВ (“Сл. гласник РС” бр. 84/04, 86/04 испр., 61/05, 61/ 07 и 93/12 и 108/2013, 6/2014, 5/2015 , 83/2015, 5/2016 – ушлађени дин.изн.);
- Закона о пореском поступку и пореској администрацији (“Сл. гласник РС” бр. 80/02, 84/02, 23/03, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05-др-закон, 62/06-др.закон, 61/07, 20/09, 72/09-др.закон, 53/10, 101/11, 2/12, 93/12, 47/13, 108/13, 68/14 и 105/14 ,91/2015 – аутентично тумачење, 112/2015 и 15/2016);
- Закона о порезима на имовину (“Сл. гласник РС” бр. 26/2001....47/2013 и 68/2014-др.закон);
- Закона о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама (“Сл. гласник РС” бр. 119/12 и 68/2015);
- Уредбе о поступку за прибављање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава (“Сл. гласник РС” бр. 113/13, 2114, 6614, 118/14, 22/2015 и 59/2015);
- Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава (“Сл. гласник РС” бр. 116/14);
- Закон о култури (“Сл. гласник РС” бр. 72/2009, 13/2016 и 30/2016 - испр.);
- Закон о спорту (“Сл. гласник РС” бр. 24/2011 и 99/2011-др.закон, 10/2016-др.закон);
- Закон о научноистраживачкој делатности (“Сл. гласник РС” бр. 110/2005 и 50/2006-испр. 18/2010 и 112/2015);
- Уредбе о начину коришћења службених возила (“Сл. гласник РС” бр. 49/2014 и 15/2015);
- Закона о Агенцији за борбу против корупције (“Сл. гласник РС” бр. 97/08, 53/10, 66/11, 67/13, 112/13 и 8/2015);
- Закона о пензијском и инвалидском осигурању (“Сл. гласник РС” бр. 34/03, 64/04, 84/04-др.закон, 8505, 101/05-др.закон, 63/06, 5/09, 107/09, 101/10, 93/12, 62/13 108/13, 75/14 и 142/14);
- Закона о здравственој заштити (“Сл. гласник РС” бр. 107/05, 72/09-др.закон, 88/10, 99/10, 57/11, 119/12, 45/13-др.закон, 93/14 ,96/2015 и 106/2015);

- Закона о безбедности и здрављу на раду (“Сл. гласник РС” бр. 101/05 и 91/2015);
- Закона о заштити становништва изложености дуванском диму (“Сл. гласник РС” бр. 30/10);
- Закон о заштити од пожара (“Сл. гласник РС”, бр. 111/2009 и 20/2015)
- Закона о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом (“Сл. гласник РС” бр. 36/09 и 92/13);
- Закона о равноправности полова (“Сл. гласник РС” бр. 104/09);
- Закон о спречавању злостављања на раду (“Сл. гласник РС” бр. 36/10);
- Статута општине Свилајнац,
- Статута Јавног предузећа број 2001/2016 од 10.11.2016.године.
- Осталим општим актима, колективним уговорима, као и Закључцима Владе РС.

2. ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА ЈАВНОГ ПРЕДУЗЕЋА

Правилником о организацији и систематизацији послова у Јавном предузећу СТЦ – Природњачки центар „Свилајнац“ утврђен је број, квалификациона структура, опис послова и стручна оспособљеност запослених, а ради извршавања програмских задатака из делатности Јавног предузећа утврђених оснивачким актом, Статутом и другим прописима.

Унутрашња организација и систематизација послова у Јавном предузећу, функционисање рада и извршавање задатака по обиму, врсти, природи и значају утврђена Правилником и описом послова, организована је путем сектора и служби.

Унутрашњом организацијом посебно су систематизовани и описани послови органа управљања – Надзорног одбора и директора у складу са чланом 22 и 26 Закона о јавним предузећима и Уредбом о начину и контроли обрачуна и исплате зарада у јавним предузећима.

Унутрашњом организацијом посебно су систематизовани и описани послови пословодства – директора у складу са чланом 26. Закона о јавним предузећима и чланом 63. Статута Јавног предузећа од 10.11.2016.године на који је сагласност дала Скупштина општине Свилајнац на седници одржаној 23.11.2016. године.

Описом послова утврђено је да директор Јавног предузећа врши послове руковођења Јавним предузећем у складу са Законом, Статутом и општим актима.

Такође је утврђено да директор Јавног предузећа предлаже годишњи програм пословања и предузима мере за његово спровођење у складу са Законом, Статутом и општим актима.

Унутрашња организација и систематизација послова у Јавном предузећу уређена је путем четири службе и једне групе и то:

- Служба за стручне послове,
- Служба за спорт – спортска хала
 - базени
 - тениски терени
 - фудбалски терени
- Комерцијална служба

- Служба за заједничке послове,
и групе за спорт и рекреацију.

3. ОСНОВЕ ЗА ИЗРАДУ СРЕДЊОРОЧНОГ ПЛАНА ПОСЛОВНЕ СТРАТЕГИЈА ЗА ПЕРИОД 2017-2021.ГОДИНА

Чланом 59. став 1 Закона о јавним предузећима, предвиђено је да Јавно предузеће доноси дугорочни и средњорочни план пословне стратегије и развоја. Чланом 22. Закона о јавним предузећима прописано је да Надзорни одбор доноси дугорочни и средњорочни план пословне стратегије и развоја, на предлог директора, уз сагласност надлежног органа јединице локалне самоуправе.

План пословне стратегије за период 2017.-2021.године базира се на доследном спровођењу фискалних и структурних реформи које је прописала Влада РС, као и пројекцијама макроекономских показатеља за наведени период и то:

1) Закон о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава, којим се основице за обрачун зарада и других сталних примања умањују за 10% и разлика између примене старе и нове основице уплаћује у буџет РС.

2) ЈП СТЦ-Природњачки центар ``Свилајнац`` придржавао се смерница за израду годишњег програма пословања на основу закључка Владе РС 05-број 023-10876/2016.

3) Закључак Владе Републике Србије број 023-14246/2014, а тиче се позиције расхода по наменама у Програму пословања за период 2017.-2019. ради додатних уштеда, а све у склопу донетих мера Владе Републике Србије.

4) Закључком Владе 05 број: 120-4780/2008 је предвиђен начин утврђивања накнада за председника и чланове Надзорног одбора.

5) Законом о измирењу обавеза у новчаним трансакцијама додатно је оптерећена текућа ликвидност, која је уз недовољан ниво цена комуналних услуга иначе највећи проблем са којим се суочава комунална привреда, јер Јавна предузећа имају обавезу према привредним субјектима где је максимални рок у коме треба да измире обавезу 45 дана, а привредни субјект има обавезу према Јавном предузећу коју је дужан да измири у року од највише 60 дана.

3.1. Процењен физички обим активности

Како је Природњачки центар отворен за посете средином 2015.године, тржиште је још увек у фази упознавања са нашом понудом. Током 2017.години очекује се да Природњачки центар посети 100.000 посетилаца од чега би групних посета било око 60.000. индивидуалних дечијих долазака 15.000 и одраслих 25.000 посетилаца. Доласком свих посетилаца Природњачки центар остварио би одређени приход који ће користити за покривање текућих трошкова одржавања и улагање у нове изложбе. Како у оквиру Јавног предузећа послује и Градски базен, који је у току 2016. године посетило 15.260 посетилаца са продатим улазницама, у току 2017 године очекује се да за период летње сезоне базен посети око 16.000 људи, ако временске прилике буду исте као у 2016. години које су оцењене као веома лоше, а иначе тежимо да у средњорочном периоду 2017.-2021. године достигнемо број од 26.000 посетилаца базена у летњој сезони. Оваквом посетом и базен би остварио приход којим би се покривали трошкови одржавања Градског базена уз додатна улагања у опремање простора око базена лежачкама и сунцобранима, расветом за ноћно купање и мини тератаном. Све наведено би повећало задржавање на Градским базенима и приходе у ресторану и бару који припадају Градским базенима.

3.2. Процена финансијских показатеља за 2016. годину

План прихода за 2016. годину остварен је за 68,12%, док је план расхода остварен са 67,95%. Мањи проценат остварења плана је због лоше летње сезоне на базенима, као и због немогућности тачне процене у планирању прихода Природњачког центра у плану за 2016. годину, јер он у току 2016. године није радио целу годину, с обзиром да је отварање било крајем јуна 2016. године уместо почетком априла, како је планирано у Програму за 2016. годину. Отежавајућа околност у планирању прихода за наредне године је у томе што би требало уложити веома много активности и средстава у промовисање делатности Природњачког центра и стално осмишљавати нове садржаје у понуди, како би се мотивисали посетиоци да посете Центар.

Планирана добит била је 331.562 динара, а процењена износи 413.665 динара.

Трошкови Јавног предузећа су се углавном кретали у оквиру планираних износа у процентима просечно укупно остварених расхода и то: код набавне вредности робе, трошкова основног материјала, трошкова енергената, трошкова осталих услуга, осигурања основних средстава, као и зарада и накнада трошкова запосленима, осим накнада по основу отпремнина због рационализације радних места, као и трошкова рекламе и пропаганде због више планираних средстава због отварања Природњачког центра, док је процењено да је дошло до увећања трошкова поштарина и фиксних и мобилних телефона и интернета, трошкова репрезентације и трошкова платног промета. Трошкови уговора о делу и уговора о ауторским делу су рационализовани и без обзира што су планирани у већем износу због организације научних скупова, саветодавних услуга везаних за брендирање Центра (изглед карата, промотивног материјала, билборда и сл.), саветодавних услуга у вези са осмишљавањем и изгледом интернет странице, facebook странице, андроид апликације, осмишљавање општег маркетиншког концепта Природњачког центра (едукативна, забавна, научна компонента), осмишљавање програма (научних и забавних) неопходних за рад и позиционирање Центра као образовне и забавне институције, осмишљавање корпоративног имица Центра, саветодавне услуге у вези са презентовањем Центра на сајмовима, скуповима и сл., као и промовисање Природњачког центра кроз израду дизајна брошуре Природњачког центра, трошкови су били мањи у односу на планиране. Код уговора о делу остварење је било 806.962 динара у односу на план 1.360.758 или 59,30%, а код ауторских уговора 108.430 динара у односу на план у износу од 542.152 динара или 20%.

Процењену остварену добит на крају 2016. године, по одбитку пореза на добит, Јавно предузеће ће искористити за покриће губитака из ранијих година.

3.3. Укупни расходи

2 стране

3.4. Укупни приходи 1 стр

4. ПЛАНИРАНИ ФИЗИЧКИ ОБИМ АКТИВНОСТИ ЗА 2017.-2021. ГОДИНУ

4.1. Анализа пословног окружења

Јавно предузеће СТЦ-Природњачки центар „Свилајнац“ је једино Јавно предузеће у општини које у свом саставу има спортску халу, тениске терене и базене на отвореном и као такво нема конкуренцију, а зграда Природњачког центра је јединствена и у региону. Програм рада Јавног предузећа зависи од, са једне стране датих сагласности оснивача на цене пружања услуга у својим објектима, а са друге стране опредељених средстава за капиталне и друге инвестиције неопходне за рад и развој Јавног предузећа из буџета општине и Републике. Планирано је да Природњачки центар у наредном петогодишњем периоду више искористи свој научни потенцијал, те да се, преко могућности држања угледне наставе на музејским поставкама, укључи у различите програме едукације деце. Потребно је даље улагати у рекламу и промоцију на електронским медијима, као и на терену кроз дељење флајера на различитим манифестацијама. Кроз гостујуће и нове изложбене поставке настоје се привући посетиоци који су већ посетили Природњачки центар.

4.2. МАРКЕТИНГ СТРАТЕГИЈА

4.2.1. Ценовна стратегија

С обзиром да се Јавно предузеће СТЦ- Природњачки центар „Свилајнац“ у великој мери финансира из буџета општине путем субвенција за своје основне текуће активности, цене услуга које ће пружати корисницима у периоду 2017.-2021. година неће бити мењане у односу на 2016. годину. Многе услуге се не наплаћују, као што је употреба хале ако је користе деца у оквиру својих школских и предшколских активности, као и бесплатно коришћење базена за децу која су имала успехе на регионалним и републичким такмичењима. Такође, Природњачки центар организује бројне бесплатне радионице и едукацију за ученике основних школа са територије Општине Свилајнац чиме доприноси њиховој едукацији и повећању интересовања за науку. У плану је формирање читавог едукативног производа који би се продавао заинтересованим школама по цени групне карте.

У периоду 2017.-2021. је планирано да цена улазнице на базену остане 150,00 динара, док би цене карата у Природњачком центру такође остала непромењена, односно за индивидуалне посете 500,00 динара за одрасле и 350,00 динара за децу. Код групних посета цена улазнице би била 250,00 динара. Цена карте у Природњачком центру нема могућност повећавања због ниског стандарда нашег становништва, иако се улазнице за сличне објекте у свету крећу од 1000,00 до 2500,00 динара. Настојаћемо да кроз повећање посете надоместимо евентуалну инфлацију.

4.2.2. План промотивних активности

ЈП СТЦ- Природњачки центар „Свилајнац“ с обзиром на своју функцију има потребе за издвајањем средстава у сврхе маркетинг активности. С обзиром да Јавно предузеће покрива три различита сектора – секторе за спорт и туризам и посебан организациони део - Природњачки центар тиме се активности и трошкови маркетинга деле на ове три области.

Највише средстава за рекламу и пропаганду ће у периоду 2017.-2021. година бити уложено за промовисање Природњачког центра, с обзиром да је у њега уложено много средстава од стране Републике и саме општине и да је тек почео са радом, па се морају сви заинтересовани упознати са свим могућностима које центар нуди.

Област спорта је значајна у пословању Јавног предузећа. Велики број основних средстава којим Јавно предузеће располаже користи се у ове сврхе и чине базу за пружање услуга. Улагањем у одржавање и адаптацију објеката директно се доприноси подизању њиховог

квалитета. Самим тим постиже се веће задовољење корисника – спортских клубова и рекреативаца. Обзиром да је ЈП СТЦ- Природњачки центар „Свилајнац“ једино Јавно предузеће са оваквом врстом делатности на општинском нивоу, потреба за изналагањем канала дистрибуције и промоције за ову сферу пословања не постоји, али се стално врши обавештавање јавности о активностима Јавног предузећа на овом плану.

Спортски програми, манифестације и догађаји представљају део делатности Центра и базирају се на самостално организованом коришћењу својих капацитета. Наведене активности обухватају школе спорта (пливање, тенис...), турнире, такмичења, забавне и рекреативне садржаје који имају за сврху активирање деце и младих и њихово увођење у свет спорта и здравог живота. Све то значајно доприноси популаризацији спорта уопште. Успешна реализација ових програма подразумева и значајна улагања у промотивну активност истих.

Ради несметаног функционисања и унапређења активности ЈП СТЦ -Природњачки центар, део прихода се издваја у сврхе побољшања стања објеката и квалитета услуга, као и у организовање програма (ангажовање стручних лица, набавка опреме и реквизита...), манифестација и догађаја. Све активности је нужно испратити одговарајућом пропагандом у медијима (штампа, радио, телевизија, и друго) како би јавност била обавештена и као резултат се јавио одговарајући одзив корисника услуга.

Планирано је да се у наредном петогодишњем периоду сваке године учествује на 3 рекламно-промотивне манифестације (пример : Београдски сајам туризма, Шумадија сајам, Инклузивна дечија бициклијада Зелени круг).

Планирано је да се у наредном петогодишњем периоду сваке године учествује на 3 фестивала науке. Уочено је да велики број посетилаца долази након што посети наше гостујуће поставке на школским и регионалним фестивалима науке на којима смо учествовали (Смедеревска Паланка, Ниш, Београд, Лозница).

Ради привлачења страних туриста планирано је превођење основног текста сваке поставке на енглески језик уз снимање аудио форме текста на енглеском језику и обезбеђивање доступности аудио докумената страним посетиоцима преко бесплатног интернета у Природњачком центру.

Сектор туризма као део делатности Центра се бави пропагандном активношћу општине Свилајнац као туристичке дестинације и развојем туризма уопште и своју активност ће удружити са пропагандним активностима за Природњачки центар како би се постигли што бољи резултати за промовисање туристичких предности општине Свилајнац. Природњачки центар је за своје резултате награђен највишом наградом у области туризма за 2016. годину: " Туристички цвет". Настојаћемо да у наредном периоду својим радом и резултатима заслужимо и друге националне награде из области доприноса туризму и образовању.

5. ПЛАН ДОБИТКА/ГУБИТКА 2017.-2021.годину

у 000 динарима

табела3

ОПИС	План 2017. год.	План 2018. год.	План 2019. год.	План 2020. год.	План 2021. год.
ПРИХОДИ	103.539	98.557	99.183	99.423	99.969
РАСХОДИ	103.194	97.594	98.354	98.747	99.077
ДОБИТАК	345	963	829	676	892
ГУБИТАК	0	0	0	0	0

Процењени остварени добитак у 2016. години и планирани добитак у 2017. години служиће за покриће губитака из ранијих година.

6. СУБВЕНЦИЈЕ

У Програму за 2016. годину планирано је 44.000.000 динара за субвенције из буџета општине колика је и процена да ће бити искоришћено. Планирано је да ниво субвенција остане исти у наредном петогодишњем периоду како би се Природњачки центар у потпуности опремио неопходном опремом и завршио све започете изложбе, како би се хала, базени и тениски терени реконструисали у потпуности. Након овог петогодишњег периода планирано је постепено али и потпуно укидање субвенција. Јавно предузеће би овај износ морао да надокнади кроз смањење трошкова али и укључивање у финансирање одређених програмских активности Природњачког центра од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја, невладиних организација за развој науке и фондова европске уније.

7. ПОЛИТИКА ЗАРАДА И ЗАПОШЉАВАЊА

7.1. Трошкови запослених

Фискалном стратегијом за 2014. годину са пројекцијама за 2016. и 2017. годину, као и Законом о буџетском систему ("Сл. гласник РС", бр. 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013 - испр. и 108/2013), дефинисане су мере финансијске консолидације, које се односе и на ограничавање раста зарада и броја запослених у јавном сектору. Јавно предузеће и у датим условима има циљ да повећа ефикасност и продуктивност рада на бази бољег управљања, унапређења пословања и технолошког напретка.

Маса зарада у 2017. години је испланирана на нивоу планиране масе зарада у 2016. години у складу са важећим Законом о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата (СЛ. гласник Општине Свилајнац, бр 116/2014).

На основу дефинисаних циљева по организационим деловима утврђен је недостатак потребног кадра по квалификационој структури. Како би остварили наведене циљеве, у наредним годинама су планиране активности на преквалификацији и усавршавању запослених, који се односе на усавршавање запослених како би могли извршавати своје радне задатке.

У складу са Упутством Владе РС за израду програма пословања Јавног предузећа су у обавези да достављају извештаје, као и анализу ефеката на унапређење пословања.

Јавно предузеће ће настојати да оптимизује структуру запослених и да интерном прерасподелом послова и запослених изврши остварење утврђених циљева.

Укупно планирани трошкови **брutto зарада са доприносима од послодавца** на основу Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава износе за 2017. годину 33.996.071 динара пре примене Закона, 30.488.928 динара после примене Закона и разлика за уплату у буџет РС износи 3.507.143 динара.

Планирана основица за обрачун зарада у периоду 2017.-2021. је основица за април 2014. године.

У случају промене параметара извршиће се корекција планираних величина.

Маса за исплате по **уговорима о делу** за ангажована физичка лица је планирана за период 2017.-2021. у непромењеном износу као за 2015. и 2016. годину.

Маса за **накнаде чланова Надзорног одбора** је планирана у износима као у плану за 2014., 2015. и 2016. Годину.

Накнада за трошкове службених путовања планирана је према процењеној потреби у 2017. години и то: за дневнице за службена путовања у земљи 665.000,00 динара, за службена путовања у иностранство 500.000,00 динара и накнаде трошкова на службеном путу у земљи у износу од 400.000,00 динара. Планирано је да се ови трошкови постепено смањују и рационално користе.

Накнада радницима за долазак и одлазак са посла планирана је на нивоу плана за 2016. годину у износу од 1.205.000 динара. У Програму пословања за 2017. годину, трошкови за превоз радника са посла и на посао су обрачунати према месечним претплатним картама ауто-транспортног предузећа "Аррива Литас" д.о.о. из Пожаревца за раднике чије је место становања ван града Свилајнца.

8. ИНВЕСТИЦИЈЕ

8.1. Буџет инвестиционих улагања (дугорочних улагања)

Потребна средстава за набавку добара, услуга и радова у периоду од 2017.-2021.године представља потребу Јавног предузећа, да би се модернизовало и испунило све своје постављене циљеве за дужи временски период Јавном предузећу је неопходан план инвестиција.

Планом су предвиђене потребе за период од 2017.-2021. године, али се сигурно не могу сви остварити у текућим годинама и због обимности појединих инвестиција и због ограничености новчаних средстава, па ће се нереализоване инвестиције пренети у дугорочни план инвестиција.

Објекат градска хала :

1. Реконструкција хале (фасада, мокри чворови, подне облоге, трибине, машинске и електроинсталације, платформа за инвалиде, зидови, плато испред објекта, ресторан код базена)

Објекат Градски базен:

1. Потпуна реконструкција Градских базена
2. Увођење додатне расвете за ноћно купање на Градским базенима

Објекат тениски терени:

1.Набавка машине за тренинг сервиса

Објекат Природњачки центар:

1. Израда новог простора-хале за експонате
2. Превођење основног текста сваке поставке на енглески језик и снимање аудио формата
2. Набавка експоната за нове изложбе
2.Измештање једне поставке у центар града – градско језгро
3.Допуна едукативне играонице
4.Замена инфо табли у дино парку

У оквиру плана инвестиција у дужем периоду од разматраног петогодишњег додајемо и следеће неопходне инвестиције веће вредности:

Објекат градска хала :

1. Реконструкција система грејања
2.Реконструкција постојећих и изградња 4 нове свлационице
3.Изградња теретане
4.Изградња посебног објекта за смештај тренинг опреме и машина за одржавање
5.Изградња куглане

Објекат Градски базен:

1. Замена система за одржавање квалитета воде
3. Набавка и инсталација мини голф подлоге

Објекат Природњачки центар:

1. Формирање сопствене лабораторије за обраду фосила
2. Попуна слободног простора у дино парку репликама животиња.

9. ЗАДУЖЕНОСТ

9.1. Кредитна задуженост-преглед садашњих кредитних обавеза

ЈП СТЦ Природњачки центар има обавезу по финансијском лизингу од 28.10.2014. године за набавку комби возила.

Обавеза по лизингу за комби возило набављено 28.10.2014. године на дан 31.12.2016. године износи 10.630,18 евра, односно у динарској противвредности 1.339 хиљада динара, а на крају 2017. године обавеза би била 7.104,99 евра, односно и у динарској противвредности од 895 хиљада динара.

Обавеза по основу лизинга би се уз редовно плаћање измирила у септембру 2019. године. Није у плану додатно задуживање.

10. ЦЕНЕ

Не постоје посебни критеријуми за одређивање цена услуга и добара ЈП СТЦ Природњачки центар „Свилајнац“, већ се оне уз сагласност оснивача одређују на оптималном нивоу и за Јавно предузеће и за корисника добара и услуга.

С обзиром да се ЈП СТЦ -Природњачки центар „Свилајнац“ у великој мери финансира из буџета општине путем субвенција за набавку основних средстава и за своје основне текуће активности, цене услуга које је пружао корисницима у 2016. години нису мењане у односу на 2015. годину. Многе услуге се не наплаћују, као што је употреба хале ако је користе деца у оквиру својих школских и предшколских активности, као и бесплатно коришћење базена за децу која су имала успехе на регионалним и републичким такмичењима.

У периоду 2017.-2021. је планирано да цена улазнице на базену остане 150,00 динара, док би цене карата у Природњачком центру такође остала непромењена, односно за индивидуалне посете 500,00 динара за одрасле и 350,00 динара за децу. Код групних посета цена улазнице би била 250,00 динара. Цена карте у Природњачком центру нема могућност повећавања због ниског стандарда нашег становништва, иако се улазнице за сличне објекте у свету крећу од 1000,00 до 2500,00 динара.

11. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА

Јавно предузеће се труди да испоштује законску обавезу и елиминише постојеће ризике у пословању. Одговарајуће управљање ризицима од изузетне је важности за Јавно предузеће и за способност квалитетног обављања додељених надлежности и функција. Стратегија оцртава циљеве и користи од управљања ризицима, одговорности за управљање ризицима, те даје преглед оквира који ће се успоставити како би се успешно управљало ризицима, као и свеобухватни оквир за подршку особама одговорнима за спровођење стратешког плана.

Управљање ризицима централни је део стратешког управљања. То је алат који руководиоцима помаже да предвиде неповољне догађаје и реагују на њих, односно усмере поступке унутрашње контроле и ограничене ресурсе према кључним функцијама и са њима повезаним ризицима.

ПРЕДСЕДНИК
Назорног одбора
ЈП СТЦ-Природњачки центар
``Свилајнац``

Оливера Станојевић,
дипл.правник

**ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ СТЦ- ПРИРОДЊАЧКИ ЦЕНТАР
„СВИЛАЈНАЦ“ ИЗ СВИЛАЈНЦА**

Број: 2071/2016
Датум: 01.12.2016. год.

На основу члана 46. Одлуке о усклађивању пословања Ј.П. СТЦ-Природњачки центар "Свилајнац" из Свилајнца са Законом о јавним предузећима (Сл. гласник Општине Свилајнац, бр. 18/16) и члана 49. Статута Ј.П. СТЦ-Природњачки центар "Свилајнац" из Свилајнца (Сл. гласник Општине Свилајнац, бр. 21/16), Надзорни одбор Ј.П. СТЦ-Природњачки центар "Свилајнац" из Свилајнца на седници одржаној 01.12.2016. године донео је

ДУГОРОЧНИ ПЛАН ПОСЛОВНЕ СТРАТЕГИЈЕ И РАЗВОЈА ЈП СТЦ– ПРИРОДЊАЧКИ ЦЕНТАР „СВИЛАЈНАЦ“ ИЗ СВИЛАЈНЦА

СЕДИШТЕ: СВИЛАЈНАЦ, Краља Петра Првог 111

ОСНИВАЧ: ОПШТИНА СВИЛАЈНАЦ

ПРЕТЕЖНА ДЕЛАТНОСТ: 8413-Уређивање пословања и допринос успешнијем пословању у области економије

МАТИЧНИ БРОЈ: 20632259

ПИБ: 106564731

ЈББК: 81059

НАДЛЕЖНО МИНИСТАРСТВО: МИНИСТАРСТВО ПРИВРЕДЕ

НАДЛЕЖНИ ОРГАН ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ:

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ СВИЛАЈНАЦ

НАДЛЕЖНА ФИЛИЈАЛА УПРАВЕ ЗА ТРЕЗОР: ЈАГОДИНА

НАДЛЕЖНИ КОНСОЛИДОВАНИ РАЧУН ТРЕЗОРА: 097

Свилајнац, децембар 2016. године

САДРЖАЈ

1. МИСИЈА, ВИЗИЈА, ЦИЉЕВИ.....	3
1.1. ПРОФИЛ ЈАВНОГ ПРЕДУЗЕЋА.....	3
1.1.1. Историјат Јавног предузећа	3
1.1.2. Делатности Јавног предузећа.....	4
2. СТРАТЕШКИ ПРАВЦИ РАЗВОЈА И УНАПРЕЂЕЊА ОСНОВНИХ ДЕЛАТНОСТИ	
2.1 Кључне активности неопходне за достизање циљева	8

ПРИЛОЗИ:

ЦИЉЕВИ И АКТИВНОСТИ ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ДУГОРОЧНОГ ПЛАНА ПОСЛОВНЕ СТРАТЕГИЈЕ И РАЗВОЈА ЗА ЈП СТЦ– ПРИРОДЊАЧКИ ЦЕНТАР „СВИЛАЈНАЦ“ ИЗ СВИЛАЈНЦА

1. МИСИЈА, ВИЗИЈА, ЦИЉЕВИ

МИСИЈА ЈАВНОГ ПРЕДУЗЕЋА

Јавно предузеће СТЦ-Природњачки центар „Свилајнац“ из Свилајнца је основано ради обављања делатности у области спортских објеката и осталих спортских делатности, развоја, очувања и заштите туристичких вредности општине, делатности музеја, галерија и збирки и осталих забавних и рекреативних делатности, те је у том смислу мисија јавног предузећа да обезбеди својим корисницима могућност задовољавања ових потреба кроз што квалитетнији и разноврснији садржај активности. Како је Природњачки центар отворен за посете 2015.године мисија Јавног предузећа је пружање одговарајућих информација посетиоцима Природњачког центра а које су везане за научна истраживања, како у републици Србији, тако и у свету. У Природњачком центру постоје изложбе које свака за себе пружају информације о постанку живота на планети Земљи, еволуцији живота уз посебан осврт на мезозоик, уз приказ биодиверзитета и геолошког богатства Србије.

ВИЗИЈА ЈАВНОГ ПРЕДУЗЕЋА

Наша визија је да будемо Јавно предузеће које стално поставља више стандарде како у области пословања, трговине и инвестиција, тако и у области живљења. Желимо да будемо синоним за предузеће које послује у дослуху са временом које долази.

Визија људи који чине тим Природњачког центра Свилајнац је да створе институцију од националног значаја која ће постати важан центар науке, едукације и забаве. Тим стручњака радиће на стварању добрих научних програма, на организацији и поставци сталних изложби, али и на сталној инвентивности и новим садржајима, како би временом Природњачки центар Свилајнац постао научно-забавни бренд.

ЦИЉЕВИ ЈАВНОГ ПРЕДУЗЕЋА

1. Дугорочно настојати да Природњачки центар постане научно језгро региона које ће окупљати научнике и истраживаче из земље и света који ће кроз заједничке активности размењивати знања и искуства и долазити до нових научних открића и резултата из области природних наука.

2. У потпуности трошкове покрити из сопствених прихода и учешћа у јавним фондовима европске уније и националног министарства просвете, науке и технолошког развоја.

3. Повећати продуктивност кроз оптималну искоришћеност радне снаге, као и ефикасност пословања.

4. Максимизирати задовољство посетилаца кроз стално пружање додатних садржаја, анкетирања путем виртуалне анкете и књиге утисака и остваривања повратне информације.

Да би се остварили наведени циљеви потребно је набавити недостајућу опрему, ангажовати оптималан број радника одговарајуће квалификационе структуре и радног искуства у области образовне, музејске, културне, туристичке и информатичке делатности са знатним иновативним могућностима и континуирано улагати знатна средства у рекламу и пропаганду због промоције Природњачког центра. Планирани циљеви и активности су детаљније елаборирани у прилогу : Дугорочни циљеви и активности ЈП СТЦ-Природњачки центар ``Свилајнац``

1.1. ПРОФИЛ ЈАВНОГ ПРЕДУЗЕЋА

1.1.1. ИСТОРИЈАТ ЈАВНОГ ПРЕДУЗЕЋА

Радна јединица Спортско рекреативни центар издвајањем из КЈП „Морава“ Свилајнац регистрована је у Регистар привредних субјеката *БД 30588/2010* дана 08.04.2010. године у Београду под именом Јавно предузеће Спортско – туристички центар “Свилајнац“. Дана 31.01.2013. године предузећу се припојио „Природњачки центар“ ДОО из Свилајнца и Јавно

предузеће почиње да ради под новим именом Јавно предузеће СТЦ - Природњачки центар „Свилајнац“ из Свилајнца са седиштем у улици Краља Петра Првог број 111.

Општина Свилајнац оснива Јавно предузеће СТЦ- Природњачки центар „Свилајнац“ ради обављања послова развоја, очувања и заштите туристичких вредности општине Свилајнац, унапређивања и развоја спорта и физичке културе на територији општине Свилајнац, као и обављања планираних делатности Природњачког центра.

Оснивач Јавног предузећа је Општина Свилајнац, ул. Светог Саве бр. 102, матични број 07186207.

Оснивач има статусна и имовинска права.

Статусна права оснивача су:

- право на информисање,
- право учешћа у управљању и
- право на приступ актима и документима Јавног предузећа.

Имовинска права оснивача су:

- право на учешће у расподели добити Јавног предузећа.
- право учешћа у расподели стечајне и ликвидационе масе у случају престанка Јавног предузећа,
- право располагања уделитема и
- право пречег стицања удела приликом повећања основног капитала.

Предузеће има обавезу да редовно доставља извештаје о свом раду и да извршава сваку одлуку оснивача која се односи на његову делатност.

Орган управљања је Надзорни одбор који је решењем Скупштине општине Свилајнац број 06-7/13-I-8, дана 19.02.2013. године, именован на период од четири године. Надзорни одбор има 3 члана, 2 из реда оснивача и 1 из реда запослених у Јавном предузећу. Председник Надзорног одбора је Оливера Станојевић, дипломирани правник, начелник Општинске управе општине Свилајнац, а заменик председника Славица Милијановић, начелник одељења за буџет и финансије Општинске управе општине Свилајнац. Из редова запослених члан Надзорног одбора је Ивана Тодоров, ПР Менаџер Природњачког центра.

Орган руковођења је директор. Директор Јавног предузећа је Ирена Дубравац, струковни економиста која је именована решењем Скупштине општине Свилајнац број 66-23/13-I-1/1, дана 03.07.2013. године, на период од четири године.

Основни капитал Јавног предузећа износи 1.000 еура у динарској противвредности, по средњем курсу Народне банке Србије на дан уплате, а капитал је у целости уплаћен приликом оснивања од стране оснивача (новчани капитал), као и неновчани капитал-пословни фонд у висини вредности основних средстава у износу од 96.514 хиљ. динара.

1.1.3. ДЕЛАТНОСТИ ЈАВНОГ ПРЕДУЗЕЋА

Јавно предузеће је основано у циљу:

- Израде програма развоја туризма и спорта на територији општине Свилајнац.
- Организовања и обављања туристичке информативно-пропагандне делатности; културних, забавних и других приредби и манифестација од интереса за унапређење туризма и спорта у општини;
- Усмеравање и координација активности носилаца туристичке понуде на обогаћивању и подизању квалитета туристичких и комплементарних садржаја и стварању атрактивног туристичког амбијента;

- Унапређивање општих услова за прихват и боравак туриста у општини (опремање објеката туристичког садржаја, подстицање изградње спортско-рекреативних и других пратећих садржаја јавног карактера од интереса за развој туризма, спорта и физичке културе);
- Организовање физичког вежбања, спортско-рекреативних и спортских активности деце и омладине;
- Организовање спортских и рекреативних активности одраслих грађана;
- Стварање услова за унапређивање такмичарског спорта, управљање објектима за туризам, спорт и физичку културу и њихово одржавање ради остваривања и задовољавање законом дефинисаних права грађана и организације у области туризма, спорта и физичке културе;
- Обављања делатности музеја, галерија и збирки кроз активности Природњачког центра као јединственог споја науке, образовања и туризма.

Претежна делатност Јавног предузећа је:

84.13 – Уређивање пословања и допринос успешнијем пословању у области економије.

Предузеће ће обављати **и следеће делатности**:

- 91.02- делатност музеја, галерија и збирки,
- 93.11-делатност спортских објеката,
- 93.19-остале спортске делатности,
- 93.29-остале забавне и рекреативне делатности,
- 55.10- хотелски и сличан смештај,
- 55.20- одмаралишта и слични објекти за краћи боравак,
- 55.30-делатност кампова,
- 55.90-остали смештај,
- 56.10- делатност ресторана и покретних угоститељских објеката,
- 56.29-остале услуге припремања и послуживања хране (поседовање кантина и кафетерија),
- 47.59-трговина на мало намештајем, опремом за осветљење и осталим предметима за домаћинство у специјализованим продавницама (прибора за домаћинство, прибора за јело, грнчарских предмета од глине и керамике, предмета од стакла и порцелана, предмета од дрвета, плуте и прућа),
- 47.78-остала трговина на мало у специјализованим продавницама,
- 58.19-остала издавачка делатност,
- 18.12-остало штампање,
- 73-11- делатност рекламних агенција,
- 79.90- остале услуге резервације и делатности повезане са њима,
- 82.30-организовање састанака и сајмова,
- 82.99-остале услужне активности подршке пословању.

Јавно предузеће може без уписа у регистар да врши и друге делатности које служе обављању претежне делатности, уколико за те делатности испуњава услове предвиђене законом. Јавно предузеће планира да се бави и другим делатностима које служе обављању претежне делатности као што су: уметничко образовање, остало образовање, помоћне образовне активности, спорско рекреативно образовање, извођачка уметност и друге уметничке делатности у оквиру извођачке уметности и др., а све у сврху употпуњавања садржаја активности предузећа, повећања прихода, рационалног коришћења капацитета и финансијског осамостаљивања предузећа.

Атрактивност Природњачког центра огледа се у јединству великог изложбеног простора и забавног дино-парка на отвореном.

Велики изложбени простор у приземљу музејског дела Природњачког центра попуњен је са шест изложби различитих тематика, на чијим поставкама су радили стручњаци Природњачког музеја Београд и Рударско-геолошког факултета Универзитета у Београду.

Формиране изложбе су следеће:

- **„Геолошки времеплов“** - хронолошки приказ кључних догађаја у еволуцији живог света на Земљи.
- **Изложба „Свет минерала и стена“** - приказ настанка минерала и стена, њихове грађе, начина препознавања и употребе.
- **Изложба „Свет диносауруса“** - упознавање са основним одликама и изгледом диносауруса, најпознатијом групом изумрлих животиња.
- **Изложба „Палеонтологија“** - показује изглед палеонтолошког налазишта уз могућност да се уживо виде алати који се користе на терену као и прави фосили.
- **Изложба „Небеско камење“** – нас ближе упознаје са појмом метеора и метеорима који су пали на територију Србије.
- **Изложба „Биодиверзитет Србије“** - приказ богатства биолошке разноврсности природе Србије.
- **„Геодиверзитет Србије“** – објашњава геолошку прошлост наше земље, њену геолошку грађу и представља рудно благо Србије кроз 120 експоната минералних сировина.
- **„Вулкан“**- је јединствена изложба на тему вулканологије која посетиоцима пружа одговор на питања : Шта су вулкани ? Где се они налазе ? Која је њихова улога на Земљи ? Какви све вулкани постоје ? Део изложбе чине и експонати вулканских стена из различитих крајева света.

Планирано је и настављање излагања постојећих гостујућих изложби на спрату музејског дела: "Биоархеологија Ђердапа" и "Сведоци леденог доба".

Забавни парк **„ДиноСвил“** смештен је на отвореном у наставку зграде Природњачког центра. Највећи део парка заузима јединствена поставка диносауруса у њиховом живом облику и аутентичном окружењу. Парк садржи преко 20 реплика диносауруса, од којих је највећа реплика Диплодокуса, висока 11 а дугачка 20 метара. Такође парк садржи и 12 реплика праисторијских животиња који се не могу видети било где у Европи. У централном делу парка налази се модел вулкана. Обод парка садржи кафе-ресторан за предах и опуштање. Најмлађи посетиоци имају свој кутак са играоницом, која је конципирана тако да они буду у улози истраживача и научника и да кроз игру уђу у сложени свет науке.

2. СТРАТЕШКИ ПРАВЦИ РАЗВОЈА И УНАПРЕЂЕЊА ОСНОВНИХ ДЕЛАТНОСТИ

Вредности којима се руководимо су:

- Квалитет и усмереност на посетиоце: препознајемо потребе наших посетилаца и дајемо допринос у остваривању њихових циљева нудећи им висококвалитетне производе и услуге.
- Професионалност и одговорност у обављању послова и задатака. Запослени поступају савесно и одговорно, исправно, праведно, у складу са највишим професионалним стандардима, прописима и роковима, изграђујући при томе односе међусобног поверења и сарадње.
- Тимски рад: пружање квалитетне услуге и стварање нових вредности за ширу заједницу резултат је тимског рада. Заједничким деловањем доприносимо развоју Јавног предузећа, уз потпуно уважавање индивидуалности сваког запосленог као и посебности окружења у којем послујемо.
- Лични развој: сваки наш запослени поседује потенцијале за унапређењем те им Јавно предузеће и омогућава даљи развој и усавршавање. Посебно се цени и подстиче развој људских потенцијала, у циљу стварања додатне вредности за сваког појединца и Јавног предузећа у целини.
- Економска одрживост - Правилан однос према економији је темељ за будуће генерације. Тај однос грађимо заједно са локалном самоуправом штитећи животну околину, бринући о квалитету живота у заједници у којој послујемо и о одрживом развоју.

Јавно предузеће СТЦ- Природњачки центар „Свилајнац“ из Свилајнца је састављено од спортског, туристичког и научног дела. Спортску целину чине Градска хала, Градски базени и тениски терени.

Стратешки правац развоја спортског дела нашег Јавног предузећа је реконструкција и проширење капацитета, осавремењивање и допуњавање квалитета садржаја како би се остварио јавни интерес – квалитетно бављење спортом на свим нивоима, од аматерског до врхунског, професионалног. Као предуслов за развој врхунског спорта на територији општине Свилајнац неопходно је опремити Градску халу додатним справама за вежбање, али и изградити додатне просторије где би се справе за вежбање складиштиле. Како би се у Градској хали одржавала такмичења националних првенстава и међународна такмичења потребна је реконструкција фасаде, подова, машинских инсталација, зидова, трибина, као и набавка косе платформе за инвалиде и набавка новог семафора.

Како би Јавно предузеће наставило да буде лидер и иноватор сматрамо да треба изградити терен за мини голф и куглану мањих димензија. Све наведене активности не доносе директан профит али би значајно допринеле популаризацији наше општине и њеном позиционирању на мапи спортских центара Републике Србије. Партнера за ова улагања би требало тражити у Спортском савезу општине Свилајнац, општини Свилајнац и даље Министарству спорта или фондовима Европске уније.

Визија људи који чине тим Природњачког центра Свилајнац је да створе институцију од националног значаја која ће постати важан центар науке, едукације и забаве. Тим стручњака радиће на стварању добрих научних програма, на организацији и поставци сталних изложби, али и на сталној инвентивности и новим садржајима, како би временом Природњачки центар Свилајнац постао научно-туристички бренд. Природњачки центар се састоји из музејског дела и дино парка, као две компатибилне целине са једним циљем – популаризација науке или учење на забаван начин. Као тродимензионални уџбеници или учионице без клупа, музеји имају битну улогу допунских наставних средстава намењених савладавању, утврђивању и проширивању материје наставних планова. Управо жељени правац развоја Природњачког центра јесте развој посебних програма угледне наставе на нашим музејским поставкама, и укључивање у различите програме едукације деце на националном нивоу. Кроз организацију стручних предавања и трибина Природњачки центар се треба позиционирати као центар едукације не само деце него и учења и усавршавања старијих.

Природњачки центар се определио да део поставки буде у оквиру сталне поставке, али да постоји простор за гостујуће изложбе. Управо оне морају бити основ за поновну посету.

Идеје за проширење сталне поставке и гостујуће изложбе су јако амбициозни. У плановима је постављање ботаничке баште, поставке препарираних животиња Африке, поставке акваријума већих размера са живим примерцима риба и реплике скелета кита у улазном холу Природњачког центра. Коначно постоји неискоришћен простор дино парка који се може поунити новим репликама животиња. Такође, потребно је радити на стварању могућности да наше изложбе гостују у музејима ван наше земље.

Како би се стекло име у научним круговима, али и како би се обезбедили експонати за наше поставке неопходно је учествовати у научним експедицијама у Србији, али и иностранству.

Туристички део Јавног предузећа прожима и повезује претходна два. Као стратешки правац развоја издвајамо популаризацију туристичке понуде читаве општине Свилајнац, уз посебан фокус на спорт, забаву и науку. Природњачки центар се мора профилисати као лидер научног туризма, али Јавно предузеће које у себи има и туристички део мора омогућити предуслове за развој других врста туризма кроз обезбеђивање туристичке мапе града, обележавање терена за развој активног туризма – бициклизма, шетње и планинарења и постављање неопходне сигнализације за све знаменитости.

За реализацију ових циљева ослањамо се на постојећу организациону структуру на челу које је Надзорни одбор и директор. Запослени су активно учествовали у изради овог плана пословне стратегије, одређивању стратешких циљева и одређивању активности које ће обезбедити његову успешну имплементацију.

2.1 Кључне активности неопходне за достизање циљева

Као предуслов за опстанак и проширење Природњачког центра као језгра Јавног предузећа неопходно је остварити циљеве везано за посету, а то је достизање и одржавање броја од 100.000 посетилаца на годишњем нивоу. Овај број је готово незамислив и за музеје у већим градовима али јединственост теме и напори које запослени у ЈП СТЦ-Природњачком центру Свилајнац чине уливају наду да је циљ остварив.

Како би се овај циљ остварио неопходно је континуирано улагање у рекламу и промоцију. Избор канала дистрибуције поруке мора бити такав да се уз најмање улагања остварује највећа покривеност и утицај на заинтересоване. Искуство је показало да се најлакше долази до циљних тржишних сегмената на сајмовима и фестивалима. Овде деца организовано долазе у оквиру својих школа, односно заинтересовани родитељи са децом. Како би се оно што Природњачки центар излаже приметило и оставило утисак у плану је израда посебне опреме која би се користила на фестивалима науке. Она би била интерактивна, омогућила би да се посетиоци

укључе и тако запамте оно што су видели. Такође, потребно је опремити простор за пружање услуга разних едукативних садржаја у области образовања, кроз едукативне радионице, намењене свим категоријама становништва.

Што се тиче рекламе преко медија треба наступити у два правца: Континуирана реклама на телевизијским и радио станицама које покривају окружење до удаљености од око 60 км и ређе, али интензивније и вредније кампање на националним и најгледанијим тв и радио станицама које би омогућили да сви чују за постојање Природњачког центра.

Након две године рада већ је успостављен партнерски однос са великим бројем туристичких организација и туристичких агенција, укључујући и одличну сарадњу са националном Туристичком организацијом Србије. Потребно је ове контакте одржавати и размотрити могућност за заједничке пројекте и активности.

Такође, планирано је успостављање партнерске сарадње са различитим установама и организацијама из области спорта, туризма, науке, културе и образовања, а ради остваривања свих планираних циљева.

Преко повећања зараде од повећане посете, и смањење инвестиционих трошкова услед постепеног попуњавања поставки и опремања делова Јавног предузећа треба настојати да се коришћење субвенција смањује све до потпуног укидања. До нових средстава треба доћи сталним конкурисањем код надлежних министарстава – спорта, науке и културе, али и невладиних организација и фондова Европске уније, као и сталним радом на повећању обима пружених услуга из планираних садржаја.

Идеја је да се цена улазница не мења све до повећања куповне моћи становника Србије, како им се не би ускратила могућност да се баве спортом и усвајају нова знања.

Тим Јавног предузећа мора увести нове програме и производе како би привукао нове посетиоце и дао додатни разлог онима који су нас већ посетили да дођу поново.

Један од начина за то је увођење и нових технологија – комбинација расвете и звукова, машине које симулирају дим и потресе, реплике које се покрећу, интерактивне игре и едукативни садржаји.

Тренд у савременим музејима је да се посетиоци не посматрају више само као купци услуге већ и уредници – кустоси. Кроз идентификацију и ближе повезивање са посетиоцима путем савремених социјалних мрежа, електронске поште, виртуалне или традиционалне књиге утисака, сајта Јавног предузећа, до тима Природњачког центра морају доћи информације о похвалама али пре свега примедбама и сугестијама посетилаца.

ПРЕДСЕДНИК
Назорног одбора
ЈП СТЦ-Природњачки центар
``Свилајнац``

Оливера Станојевић,
дипл.правник

Прилог

**ЦИЉЕВИ И АКТИВНОСТИ ЗА ОСТВАРИВАЊЕ
СРЕДЊОРОЧНОГ ПЛАНА ПОСЛОВНЕ СТРАТЕГИЈЕ И
РАЗВОЈА ЗА ПЕРИОД ЗА ЈП СТЦ– ПРИРОДЊАЧКИ ЦЕНТАР
„СВИЛАЈНАЦ“ ИЗ СВИЛАЈНЦА**

1. Објекат Градска хала

- Реконструкција система грејања (замена котла и цеви).
Неопходна је замена дотрајалог котла и система грејања како би се смањио утрошак енергента-гаса, смањили трошкови одржавања, поправио квалитет грејања и повећала енергетска ефикасност.
- Замена електроормана, сијалица и прилагођавање инсталације ради смањења утрошка електричне енергије.
Заменом наведених елемената по основу већ постојећег пројекта смањио би се утрошак електричне енергије и повећала сигурност Градске хале.
- Замена кошева.
Кошеви у Градској спортској хали су годинама већ амортизовани и поправљају се више пута током спортске сезоне. Неопходна је замена конструкција, табли и обруча модернијим.
- Замена паркета.
Паркет у Градској спортској хали је више пута реконструисан и лакиран због дотрајалости и оштећења.Током ванредне ситуације услед поплаве, у хали је био смештен прихват хуманитарне помоћи што је додатно утицало на оштећење паркета. Неопходна је замена паркета новим паркетом или модернијим подлогама (тарафлекс, пвц подлоге).
- Организација два национална такмичења сваке године.
Пожељно је репозиционирати Градску халу као локацију за организацију већих спортских догађаја, у складу са њеним капацитетима. Постоје искуства са организацијом такмичења у гимнастици које треба наставити и допунити организацијом националних такмичења из других спортова.

2. Објекат Градски базен

- Реконструкција Градског базена
Градски базен је дотрајао, напукао услед лошег квалитета радова, оштећен од последица поплаве и у потпуности амортизован. Трошкови оспособљавања за сезону купања расту из сезоне у сезону, а губици воде су изузетно високи. Потпуна реконструкција и опремање савременом опремом и плочицама би значајно смањила трошкове одржавања у наредним годинама. Кроз смањење губитака воде смањила би се и потрошња воде и коришћење

хемијских средстава за одржавање, а олакшало достизање неопходне температуре за купање.

- Увођење расвете која би омогућила организацију ноћног купања.
Јавно предузеће поседује искуства у организацији ноћног купања која су изузетно повољна. У два наврата током лета 2012. године организовано је ноћно купање које је привукло више хиљада учесника. Расвета за ноћно купање је јача од уобичајене расвете јер мора покрити сваки део базена и површине око базена како безбедност учесника не би била угрожена. Поседовањем сопствене расвете омогућила би се већа флексибилност и олакшало планирање термина за организацију ноћног купања.
- Повећање посете за 5 процената.
Посета на Градским базенима везана је за временске прилике али треба поставити као циљ повећање броја продатих карата што се планира остварити кроз организацију ноћног купања, бољу рекламу и увођење додатних садржаја на Градске базене.
- Допуна садржаја за рекреацију на Градским базенима – мини теретана.
Велики број посетилаца Градских базена долазе на базене са жељом да се рекреирају и активно користе постојеће справе за вежбе, па би у циљу њиховог већег задовољства и дужег задржавања било неопходно допунити фонд справа и увести друге садржаје (столови за стони тенис, простор за фризби и бадминтон)
- Повећање укупног прихода за 10 процената .
Приход Градских базена зависи од временских прилика односно броја посетилаца. Приход се остварује кроз продате карте, продају пића и хране у ресторану и бифеу Градских базена, као и од школе пливања. Кроз повећање броја програма, организацију ноћног купања и повремених спортско-рекреативних манифестација (презентација борилачких вештина, презентација скокова у воду, уметничко пливање, аеробик у води, бесплатни часови јоге) које би организовале на Градским базенима могуће је повећати посету, време задржавања посетилаца и потрошњу.

3. Објект Градски тениски терени :

- Набавка машине за тренинг – сервис.
Тениски терени су у потпуности обновљени након поплаве 2014. године, што се тиче самих терена и основне опреме. Набавком додатне опреме односно машине за тренирање омогућило би се да и појединци који желе да унапреде своју игру, самостално, изнајме термин на Градским тениским теренима. Како би ову машину лоцирали на мање популарном, помоћном, терену то би омогућило активирање и овог терена и веће приходе свеобухватно гледано.

4. Објект Природњачки центар :

- Организација сопственог фестивала науке сваке године.
Један од циљева постојања Природњачког центра је едукација и популаризација науке што се остварује и кроз организацију Фестивала науке. У марту 2016. године одржан је први фестивал науке ‘Протон’ који је имао одличан пријем. На овај начин Природњачки центар се позиционира

као научна институција и промовише се у медијима. Циљ је направити фестивал науке средње величине који ће бити заснован на обученим ученицима школа са територије наше општине, а допунити садржај гостујућим институцијама из других научних области (машинство, технички факултети, форензика, археологија).

- Реализација програма обуке најталентованијих ученика основних и средњих школа "experteen" сваке године.
Значајан део учесника на Фестивалу науке били су најбољи ученици основних и средњих школа са територије општине Свилајнац који су прошли кроз посебан програм стицања додатних знања "experteen". Кроз даљу реализацију овог програма Природњачки центар доприноси подизању нивоа знања најбољих ученика са територије наше општине и показује одговорност према локалној заједници.
- Учешће на 3 фестивала науке сваке године.
Промоција сопствених потенцијала, остварених резултата и популаризација науке се могу остварити и ван општине Свилајнац, на фестивалима науке који организују друге институције и организације. На овај начин се повећава присуство у медијима, остварује бесплатна реклама, уз истовремено позиционирање Природњачког центра као научне институције. У избору фестивала науке на којима се учествује треба настојати да се сопствени научни, едукативни и туристички потенцијал презентира у различитим деловима државе.
- Учешће на 3 рекламно-промотивне манифестације сваке године (Београдски сајам туризма, Шумадија сајам, Инклузивна дечија бициклијада Зелени круг).
ЈП СТЦ Природњачки центар тренутно покрива и област туризма за целу општину Свилајнац. Са отварањем Природњачког центра као објекта који је јединствен за целу Србију туризам Свилајнца је добио велики импулс око кога треба градити даљи развој. Учешћем на рекламно-промотивним манифестацијама промовишу се туристички потенцијали Природњачког центра као и целе општине Свилајнац.
- Повећање посетилаца на 100.000 сваке године
Природњачки центар је од почетка свог рада поставио изузетно амбициозан циљ, односно достизање 100.000 посетилаца годишње. Већ у првој години пословања, без рекламе и са малом упознатомшћу јавности и туристичких агенција достигнут је број од 60.000 посетилаца који су купили улазнице за Природњачки центар. У наредних 5 година планира се достизање и задржавање планираног броја посетилаца уз редовну промотивну активност и интензивнији контакт са школама и туристичким агенцијама.
- Повећање прихода за 20 процената.
Повећањем посете оствариће се и повећање прихода од продаје карата. Кроз реализацију додатних научних и забавних садржаја оствариће се дуже задржавање посетилаца и већа потрошња у ресторану и сувенирници.

4.a: Музејски део

- Израда и потпуно опремање изложбене поставке на спрату музејског дела : ``Геодиверзитет Србије``

У току је завршетак реализације изложбене поставке на спрату Природњачког центра ``Геодиверзитет Србије`` која ће приказивати геолошку грађу Србије, а која ће бити дизајнирана и израђена уз стручни надзор партнера са Рударско-геолошког факултета. Ова поставке допуњује већ постојеће и омогућава надоградњу знања на забаван начин. Планирано је да ова поставка уђе у стални сегмент научних предавања који ће се обављати у Природњачком центру. Кроз сарадњу стручног тима Природњачког центра са наставницима и професорима основних и средњих школа развија се програм предавања који ће се презентовати ученицима у складу са научним узрастом и пређеним школским градивом.

- Превођење основног текста сваке поставке на енглески језик.

Жељени правац развоја је и привлачење страних туриста. Ово је оствариво узимајући у обзир близину Београда и јединственост Природњачког центра. Неопходан предуслов је поседовање основне и проширене верзије стручних текстова о поставкама и појединачним експонатима.

- Снимање аудио форме текста на енглеском језику; Обезбеђивање доступности аудио докумената страним посетиоцима преко бесплатног интернета у Природњачком центру.

Модерно решење дистрибуције раније наведених текстова је могуће кроз лаку доступност аудио формата преко интернета по угледу на Природњачки музеј и ``Водни свет`` у Бечу. Аудио документи би били нумерисани и подељени по поставкама, а налазили би се на сајту Природњачког центра одакле би их посетиоци бесплатно преузимали.

- Измештање једне поставке у центар града – градско језгро.

Уочено је да доста посетилаца посете Природњачки центар као пролазну дестинацију. Неопходно је једну поставку формирати у улици Криве чаршије и на тај начин посетиоце из Природњачког центра послати у градско језгро.

Предлог је да се ова поставка односи на историју Свилајнца.

Могуће је да се ова атракција реализује и кроз осветљене паное на отвореном као што је случај на Калемегдану.

- Репозиционирање Природњачког центра као едукативне институције.

Кроз бољу сарадњу са школама, одржавање часова усклађених са одговарајућим наставним програмом и посебне едукативне садржаје намењене стицању додатних знања најбољих ученика потребно је позиционирати Природњачки центар и као едукативни центар.

Сарадња са школама мора бити интензивнија и свеобухватнија. Својим научним садржајем Природњачки центар омогућава основним и средњим школама да часове биологије, хемије, географије обављају у учионицама Природњачког центра где би ученици са својим професорима долазили и слушали стручно предавање од стране стручног кадра Природњачког центра. Сва предавања била би у складу са планом и програмом одређеног разреда односно са наставном јединицом коју ђаци обрађују на својим часовима. Природњачки центар би тако имао увид о младим људима који показују интересовање за одређене области и те људе би пратио кроз њихово

усавршавање и омогућио им да сва додатна знања стичу у Природњачком центру.

- Организација научних трибина ради позиционирања Природњачког центра као научног и едукативног центра. Природњачки центар се може позиционирати као научни и едукативни центар и кроз организацију низа научних предавања и трибина. Постоје удружења са којима већ имамо активну и добру комуникацију, а која би била заинтересована да код нас одрже предавања (Центар за промоцију науке, НОУ тим, Друштво геоморфолога Србије, Српско Зеолитско друштво, Завод за заштиту природе, Гемолошко друштво Србије, Српско биолошко друштво итд.). Предавања би била пре свега намењена стручној јавности наше општине али и грађанима према исказаном интересовању. Ова предавања би се одржавала у простору биоскопа-конференцијске сале Природњачког центра, уз могућност комбиновања предавања са видео презентацијом или емитовања едукативних филмова или прилога. Постоји могућност преузимања материјала путем интернета.

4.6: Дино парк

- Завршетак објекта и поставке "Вулкан".
Поставка "Вулкан" обухватаће реплику вулкана Света Хелена, као и поставку о вулканима и вулканским стенама широм света. Реплика вулкана је сама по себи атрактивна и веома значајна за едукацију посетилаца и разноврсност понуде. У Вулкану је могуће обавити и део наставе где би се деца упознала са вулканима и причом о вулканологији.
- Допуна едукативне играонице новим елементима
Едукативна играоница је простор где деца кроз игру стичу нова знања. Набавком нових елемената повећали би се капацитети и време задржавања посетилаца, а даље и њихова потрошња у ресторану и сувенирници.
- Замена инфо табли поред експоната у Дино парку
Инфо табле испред сваког експоната доносе основне податке и посебне занимљивости. Како говоримо о периоду од 5 година неопходно ће бити заменити инфо табле, као и допунити са неколико интерактивних станица.
- Завршетак озелењавања Дино парка.
Како би се флора Дино парка даље прилагодила амбијенту праисторије планира се куповина оних примерака биљака које нису набављене пре отварања центра. Након тога ће амбијент имати већи научни значај, а доживљај посетилаца би био побољшан.
- Допуна понуде сувенирнице.
Сувенирницу допунити продајним експонатима који покривају све изложбене поставке Природњачког центра. Уочено је да у понуди сувенирнице недостају сувенири везани за поставке "Минерали и стене" и "Биодиверзитет Србије" па је потребно исте набавити. Такође неопходно је понуду сувенирнице допунити експонатима који репрезентују туристичку понуду општине Свилајнац (разгледнице, реплике бисте Стевана Синђелића, Маре Ресавкиње и наших манастира). Потребно је остварити ближу сарадњу са удружењима пчелара како би они своје производе понудили код нас, у

одговарајућој амбалажи и са логом Општине Свилајнац и Природњачког центра.

5. Додатни туристички садржаји

- Реновирање ``Куће Стевана Синђелића``

Потребно је прилагодити изглед ``Куће Стевана Синђелића`` у складу са законским ограничењима како би она постала атрактивна за посетиоце, а њено постојање као туристичке атракције исплативо. На овај начин би се туристичкој понуди Општине Свилајнац додала још једна атракција. Уз ``Кућу Стевана Синђелића`` потребно је изградити посебан објекат у коме би била смештена билетарница и сувенирница. Сувенирница би садржала тематске сувенире, као и сувенире које би локално становништво могло да израђује.

- Развој бициклическог туризма

Како Природњачки центар има савремени паркинг са видео надзором, који је потпуно безбедан, део паркинга би могао да се преуреди за постављање бицикала које би посетиоци могли да изнајме и бициклом оду до градског језгра. Ово подразумева да је потребно поставити додатну градску сигнализацију, обележити бициклическе стазе у самом граду као и ка околним туристичким атракцијама наше општине.

- Израда туристичке мапе града

Ради лакшег сналажења и дужег задржавања туриста у нашој општини, Природњачки центар као туристички центар и водећа атракција мора покренути иницијативу за израду туристичке мапе – флајера на којима би уочљиво биле истакнуте све туристичке атракције наше општине, али и заинтересовани ресторани, трговине, кафеи. Како израда карте не би представљала трошак за сам Природњачки центар учешће би платили заинтересовани привредници. На мапи би се могли издвојити привредници и туристичке атракције околних општина који су партнери Природњачког центра (Виртус винарија).

Циљ Природњачког центра је да се на овај начин повећа задржавање туриста у нашој општини, повећа потрошња али и њихово задовољство. Мапа би се делила уз купљену карту на билетарници Природњачког центра, а због своје атрактивности и информативног значаја служила би и као сувенир који се не би бацио након завршетка посете.

РАЗВОЈА ЗА ПЕРИОД ЗА ЈП СТЦ–ПРИРОДЊАЧКИ ЦЕНТАР „СВИЛАЈНАЦ“ ИЗ СВИЛАЈНЦА

1. Објекат Градска хала

- Постављање столица на трибинама
Постављање столица на трибинама Градске хале је услов за учешће наших спортских клубова у вишим ранговима такмичења, и предуслов за организацију појединих националних такмичења. Постављање столица би побољшало удобност посетилаца, укупну посету и приходе. Процена је да је потребно 1200 столица.
- Изградња 4 нове свлачионице поред постојећих. Проширењем дела хале ка Природњачком центру, добио би се простор за 4 нове свлачионице. Изградњом нових свлачионица одвојио би се простор који користе професионални спортисти од простора за рекреативце и ученике.
- Изградња теретане. Изградњом и опремањем посебне просторије са основним справама за вежбање омогућила би се допуна за тренинге представника наших спортских клубова, као и гостију током кампова.
- Изградња посебног објекта за смештај тренинг опреме и машина за одржавање.
Изградњом ових просторија растеретио би се простор трибина и ходника испред свлачионица где је ова опрема тренутно смештена. Процењује се да би био довољан објекат од 50м².
- Изградња куглане са две или четири стазе.
Куглање је анаеробни тип физичке вежбе, слично ходању под оптерећењем. Куглање помаже сагоревању калорија и вежбању мишићних целина које се обично не вежбају. Савијање и истезање у куглању доприноси јачању тетива, лигамената, зглобова и мишића. Због овога је куглање изборни предмет у многим школама у Европској унији као и С.А.Д.
Изградњом куглане обогатио би се забавни и културни садржај општине Свилајнац. Туристичка понуда би добила још једну локацију, па би се повећало интересовање и време задржавања туриста у граду.

2. Објекат Градски базен

- Замена система за одржавање квалитета воде
Новим системом омогућило би се аутоматско дозирање хемијских реагенаса и мања потрошња.
- Набавка и инсталација мини голф подлоге.
За разлику од класичног голфа који је спорт за богате, мини голф је приступачан свим слојевима. Мини голф је још увек мало распрострањен на нашим просторима па би његова куповина у блиској будућности допринела препознатљивости и позиционирању наше општине. Миниголф игралишта су мобилна, лако се постављају и растављају без потребе за машинама или додатним радовима. Могуће је додавање садржаја локалног карактера уклопљених у произвођачки дизајниран простор (укључујући постојаће природних вода, извора, вегетације и сл.). Могућност зараде као посебне

туристичке атракције, али и услед синергијског ефекта јер би посетиоци мини голфа посетили и остале атракције из туристичке понуде општине Свилајнац.

3. **Објекат Природњачки центар:**

- Набавка микроскопа, алата за обраду фосила, хемијских средстава и опреме за формирање сопствене лабораторије за обраду фосила.

Природњачки центар настоји да се позиционира као национална институција у области науке. Формирањем сопствене лабораторије омогућило би се да се фосилни остаци обрађују код нас што би значило лакше опремање поставки, промоцију у научним круговима, али и већу посету уколико би се посета лабораторији уврстила у програм обиласка.

- Редовна посета највећим иностраним сајмовима ради допуне фонда експоната Природњачког центра.

Како би се понуда Природњачког центра проширила правим фосилима, минералима и стенама који ће бити атрактивни посетиоцима и научно релевантни потребно је посећивати највеће иностране сајмове попут Минхенског сајма минерала и фосила. На овај начин би се остварила и уштеда куповином из прве руке, без посредника.

- Учешће у домаћим и међународним експедицијама како би се дошло до експоната.

Циљ је да се временом реплике фосила мењају правим експонатима. Један од начина да се то уради, уз истовремену популаризацију и позиционирање у научној заједници је учешће у домаћим и међународним експедицијама. Остварени су контакти са Природњачким музејем и Рударско-геолошким факултетом на ову тему, али и са међународним стручњацима који су учествовали у опремању Природњачког центра. Планирано је да се са учешћем у експедицијама започне већ од пролећа 2017. године.

- Финансирање научних истраживања у сарадњи са еминентним државним институцијама.

Са повећањем посете и прихода део новца би био искоришћен за финансирање научних истраживања. У том случају Природњачки центар би могао да одлучује о локалитетима за истраживање, као и да задржи већи део експоната. Планирано је финансирање и учествовање у експедицијама на којима би се истраживали трагови диносауруса у Србији (Стара Планина) и минерали и рудно богатство (исток и југ Србије).

- Повећање посете страних туриста на 5 процената у укупном броју посетилаца.

Након обезбеђивања текстова на страним језицима потребно је приступити промоцији Природњачког центра како би се повећао број страних туриста. Ови туристи по правилу троше више новца на самом локалитету, а интересују се и за шире туристичко подручје па би након посете Природњачком центру посећивали и остале туристичке локалитете наше општине, као и само градско језгро.

4.a: **Музејски део**

- Потпуна попуна спрата музејског дела Природњачког центра поставкама.

Као циљ истичемо и потпуну попуњу спрата музејског дела Природњачког центра сталним поставкама. Након израде поставке ``Геодиверзитет Србије`` остаје простора за још 2 до 4 поставке зависно од њихове обухватности и величине. Услов при избору поставки поред њихове атрактивности јесте да буду у складу са тематиком Природњачког центра. Подразумева се да ће дизајн и израда бити под супервизијом релевантних институција, а пре свега Природњачког музеја из Београда. Предлог је да се изради поставка о земљотресима у којој би били приказана њихова разорна моћ, мерни инструменти и највеће катастрофе изазване земљотресима.

- Формирање поставке ``Ботаничка башта`` на једној од тераса музејског дела.
Планирано је да се један од балкона-тераса преуреди у застакљену ботаничку башту где би приказали репрезентативне примерке биљака, типичне за нашу државу. Ова поставка би била изузетно погодна за гостујућа предавања ученика основних и средњих школа за предмет биологија.
- Набавка реплике или правог скелета кита и лоцирање у холу изнад инфо пулта.
Карактеристично за највеће светске Природњачке музеје је да изнад улазног хола виси скелет неке импозантне праисторијске (Плезiosaурус, већи примерак) или морске (кит) животиње. На овај начин се оставља одличан први утисак на посетиоце и искоришћава празан простор улазног хола.
- Формирање поставке ``Акваријум`` са живим експонатима - рибама.
Било би изузетно атрактивно и јединствено за музеје у Србији да Природњачки центар поседује и живе експонате – рибе. Почетна идеја је да у овој поставци буду приказане егзотичније врсте риба, лепих боја и мањих димензија. Акваријум би био већих димензија и смештен у приземљу у простору кафеа. Успостављен је контакт са Институтом за Биологију и екологију из Крагујевца који већ поседује искуства везана за опремање акваријума већих димензија.
- Формирање поставке ``Африка`` са препарираним животињама Африке
Круна поставки Природњачког центра би била поставка ``Африка`` са препарираним животињама Африке. На основу расположивог елабората ова поставка би бројала око 30 репрезентативних животињских представника Африке, које би биле смештене у одговарајуће диораме. Зависно од расположивих новчаних средстава, реализација не би трајала краће од 4 године.

4.б: Дино парк

- Попуна неискоришћеног простора новим садржајима – репликама првих Хоминида са сценама из њиховог живота.
Постоји део Дино парка у виду зелене површине који је још увек неискоришћен. Једна од могућности је израда реплика хоминида смештених у сцене из њиховог живота. Ове диораме би биле допуна поставке ``Геолошки времеплов``.
- Допуна и проширење едукативне играонице справама за психо-физички и моторички развој (тобогани, пењалице, вртешке..) које би пратиле тему парка.